

LA PATRIA CATALANA.

SETMANARI DE LITERATURA, CIENCIAS, ARTS E INTERESSOS LOCALS.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ.	ADVERTENCIA.	PUNTS DE SUBSCRIPCIÓ.
VALLS: trimestre. . rals 9. Fora » . . . » 9 y 1/2. Un número sol. . . . » 1.	No 's publicará cap escrit sense la firma del autor com tampoch se retornarán los originals que no 's inserten.	VALLS: Administració carrer de San Olaguer, 11. Barcelona: Teixidó y Parera, Pí, 6. Los demás punts remetent l'import de la subscripció en sellos de correu
ANY II.	VALLS 17 JULIOL DE 1881.	NÚM. 24.

CRÓNICA.

Diumenge passat hi hagué un saqueig general en las fincas de prop l' estació del ferro-carril. Seria convenient que nostras autoritats prenguessen sèrias disposicions sobre la guarda-rural, puig ja passa de mida lo qu' está succehint en las vinyas y hortas immediatas á la població.

A nostre entèndrer no estará ben guardat lo terme de Valls fins y á tant que no se 'n fasse càrrech lo benemérit cós de la Guardia civil.

La casa Canadell y Villavecchia de Barcelona ha presentat al Ministeri de Foment un projecte demanant la concessió pera establir un tramvia á vapor desd' aquesta Vila á la ciutat de Tarragona.

Invitats pera enterarnos de tot lo referent á la ruidosa qüestió entre la Mina de la Vila y 'l Rech del Pí, devem manifestar que, despres de fullejats los documents referents á dit assumpte, trobem que las autoritats obraren del modo que devian.

Los mestres de casas de Sabadell s' han

declarat en vaga, per no haverlos hi volgut rebaixá las horas de treball. També 's diu que 'ls fadrins fusters pensan fer altre tant.

Desd' alguns dias en aquesta part que ja no 's torna á parlar del passeig. ¿Potser ha caigut en sach foradat? Segurament que si s' haguessen empleat los medis convinguts en un document públich d' ara fá dos anys, l' assumpto estaria del tot arreglat.

Los vehins de la parroquia del Càrme avuy están de gran festa. A las quatre del matí hi ha hagut un repich general de campanas y salvas de morterets. Mes tart han sortit los grallaires, Xiquets y gegants á recórrer los carrers del barri.

A las deu se cantarà un solemne ofici á gran orquesta. A la sortida d' aquest se farán atrevidas torras en la plassa de frente la Parroquia. Per la tarde professó, essent pendonista lo senyor Espanyol. A las 9 y mitja de la nit gran serenata per l' orquesta del senyor Garriga, calántse al mateix temps, bona cosa de cohets y carretillas y alsantse una vistosa bomba.

Pera major comoditat del públich á la redor de la font hi haurá várias taulas en que s' hi trobarán tota classe de refrescos.

Sobre la una de la nit del dimecres al dijous hi hagué barallas en la font de Titit, de las quals sortí un dels contrincants ab dos garrotadas més que regulars á la esquena. Las aigües de Valls tenen fama d'esser fortas però no 'ns créyem qu' arribessen al punt de calentar de cascos.

Mes tart hem sapigut que l' assumpto está en mans del Tribunal.

...

Cridém l' atenció del senyor Alcalde sobre l' abús que cometan alguns vehins abeurant las cavallerias en algunas fonts públicas y altres (donas) fent servir las de rentador.

...

Digne d' aplauso es lo projecte que la comissió organitzadora nombrada per la Seixantena d' aquesta Vila té ideat per acabar d' una vegada ab los defectes que desgraciadament adoleix la propietat rural. Accedint ab lo major gust á las indicacions d' un íntim amich fem present que avuy á las deu del matí tindrà lloch una reunió de propietaris en lo local del Càrme, á fi de constituhir una Societat purament agrícola, qual primordial objecte sía la guarderia rural, la conservació y creació de camins, distribució d' aigües, creació d' un Banch agrícola, propagar l' instrucció per medi de conferencias agrícolas, etc. etc. Dita Societat, segons tenim entés se titulará «Unió rural.»

Ja es hora de que nostres agricultors surtin de son ensopiment y fassin colcom que valgui la pena en bé de l' agricultura Vallense.

Dada l' importancia de la reunió, esperém que tots los propietaris acudiran á la crida, cooperan al mateix temps, á tan útil com laudable empresa.

...

Hem rebut de l' «Associació catalanista d' excursions científicas» una *Fulla d' instrucció arqueològica* destinada á vulgarisar los coneixements d' arqueología entre las classes populars y á propagar l' afició al

estudi y conservació de nostres monuments artístichs.

Considerém de gran utilitat aquesta publicació, de la qual ne son autors los distingits catalanistas senyors comte de Bellloch y Joaquim Olivó.

...

En la hermita de Sant Llorens, propietat de nostre amich En Francisco Pié, lo dimecres cap-al-tart hi morí un pagés d' edat avansada per efecte d' un derramament al cor.

...

Se 'ns demana fem públich que per causas completament ajenas á la voluntad del senyor Puigjaner, no s' ha pogut publicar encara lo tercer quadern de la *Historia de Valls*, qual, sortirà per tota la setmana vinent, seguint lo restant de la publicació ab deguda regularitat.

...

Nostre paysá lo Professor dentista senyor Cendra, de qui parlarem en un de nostres números passats, durant lo temps que l' hem tingut entre nosaltres, ha fet un sens nombre d' operacions, totas ab un éxit felís, que corrobora la fama que té adquirida en la práctica de sa carrera. Igualment, ha montat una bona porció de dentaduras postissas, treballadas ab tota la perfecció que 's pugui desitjar y á la altura dels últims avenços introduïts en dit ram.

...

Avuy á las 9 de la nit comensará lo quart dels concerts que ab aplauso 's donan en *La Violeta* los dias de festa per la banda que dirigeix lo senyor Sanromá.

...

Altres dels abusos que 'ns veyem precisats á posar en coneixement del senyor Alcalde, es lo que cometan alguns conductors que van montats en sos carros pera dirigirlos per dintre de la població; qual abús pot donar lloch á desgracias que 's fácil evitar fent cumplir las Ordenansas Municipals.

Nos mou á fer aquesta exitació lo haver presenciát un cás, fa pochs dias, en que, un amich nostre pogué salvar una tendra criatura, plegantla d' una rebolada al moment qu' anava á ser víctima de la roda d' un carro qual conductor anava montat en lo vehícol.

..

En la vehina capital de provincia s' está organissant una societat que baix lo títol de «Centro de Lectura» se proposa donar vetlladas artísticas, científicas y literarias pera secundar lo moviment literari que desd' algun temps á n' aquesta part ha prés bastant increment en nostra provincia.

..

Lo «Centre artístich de Olot» ha publicat la convocatoria y bases pera la exposició de bellas arts que tindrà lloch en lo present any, la qual durará desde 'l primer al 15 de Setembre. Se atmeten treballs de dibuix, pintura, escultura y arquitectura en tots sos géneros y aplicacions. Las obras deurán presentarse á la referida societat abans del dia 25 d' Agost.

..

Hem sentit á dir qu' alguns joves d' aquesta Vila, tractan de fundar una societat humorística, qual missió será donar funcions dramáticas, vetlladas y balls; y pera tal objecte s' ha pensat oferir la direcció dels espectáculos al Sr. Corresponsal del *Diario*.

RELIGIOSA.

Parroquia de Sant Joan Batista.

Demá, lo gremi de «Perxers y tintorers» obsequiará á sa excelsa Patrona Sta. Marina ab un ofici cantat y sermó á cárrech del Reverent D. Joan Vilalta, Regent de Vilardona.

Dimars, las conferencias de Sant Vicens de Paul tindrán las comunions de Reglament per ser la festivitát del Sant.

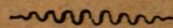
Dimécres, las Reverendas Mares Carmelitas Calzadas, obsequiarán á las 9 del matí á son Sant fundadó, lo Pare Sant Elias, ab un ofici solemne. Lo sermó correrá á cárrech del distingit oradó sagrat, lo M. I. Sr. Dr. D. Salvadó Tarin, Canonge Lectoral de la Santa Metropolitana Esglesia Catedral de Tarragona.

..

Parroquia del Cárme.

Avuy á las 5 tarde rosari, seguidament la novena y després d' aquesta professó.

Durant la present setmana, tots los dias á la 7 matí missa de la Mare de Deu, y á las 7 del vespre novena.

LOS CASTELLS Y LA VILA DE VALLS

Aixís com la posició topográfica d' una comarca, sas condicions climatológicas y una multitud de circunstancias contribueixen á que la flora y la fauna presentin en cada part diferent aspecte y diversas condiciones de vida, del mateix modo la manera de viurer, de pensar y d' obrar dónan á l' home un sello especial y no hi cab dupte que las costums y las accions totas en general dependeixen sempre d' alguna causa especial, difícil molts vegadas d' apreciar y de descubrir.

¿A qué 's pot atribuir sinó la diferencia essencial que dóna á coneixer l' home en cada localitat més ó menys gran per la forma y manera de ser de las construccions, constituhint los tipos d' arquitectura que son la representació sempre d' una idea dominant, ja d' ordre, ja de grandesa, de voluptuositat ó de sublimitat religiosa?

Los vestits en quant se refereixen á la materia de que 's componen y á la forma qu' afectan, responen sens cap dupte, á la satisfacció d' una necessitat y á un pensament estudiat.

Los entreteniments populars, los jochs y la manera de buscar distracció al esperit pera restablir l' equilibri que déu existir entre aqueixa part, constitució del home y 'l desenrotlló de la materia, tenen d' acomodar-se també á alguna rahó, y una de las principals, com abans he manifestat, es l' influencia de la localitat.

Moltas vegadas me he posat á pensar á qué fóren deguts lo carácter enérgich, independent, fort y resolut dels fills de Valls, y entre altres causas no puch trobar cap rahó més qu' en la educació especial.

Los Castells: diverssió y exercici popular, tant antich com d' utilitat, tant pera 'ls qui prenen part directa com per' los que son solsament admiradors, son la especialitat de nostre poble fins al punt que 's pot dir es la única part ahont tal gimnástica es coneguda.

Los Castells son la representació de la pàtria, es ha dir, del tros de terreno ahont hem nascut, y constitueixen per tots los fills de Valls un motiu d' orgull.

Quan de midar las forsas ab un altre poble 's tracta, lo fill de Valls pósa per davant los Castells com una proba de que nostra fortalesa física y nostra resolució en arrostrar los perills no tenen igual.

Los descendents de Noé volian fèr una torre de materials inanimats pera escalar lo cel y los castellers ab sa propia carn y á expensas de sas forsas y sa vida son l' emblema de lo que pot l' home independentment de la naturalesa inanimada y contant ab sos propis recursos.

Los castellers que, per la mateixa costum de veurerlos, se miran com un objecte unicament de diversió, si ab profunditat s' estudian, tenen una significació gran y filosófica, son l' exemple de nostra vitalitat y la font d' ahont tal vegada surten l' energia d' acció, la constancia en lo treball y 'l no desmayar en las difícils empreses, carácter que distingeix á nostres compatricis y que brillantment ha donat á coneixer en moltas ocasions.

Los Castells dehuen, donchs, conservar-se, no sols com á profit material dels que

'ls fan y com á inspiració per los que 'ls miran, sino com una insgnia y emblema de patriotisme, com las armas de nostra valenta y resolta Vila. Lo dia que 's perdi aqueixa costum, tota nostra manera de ser cambiará y tal vegada ab desventatje.

¡Conservem, donchs, los Castells, porque *los Castells y la vila de Valls* son inseparables y forman una mateixa idea!

ANDREU AVELINO COMERMA.

Lóndres, 3 Juliol 1881.

FINCAS Á VENDRE

A PREUS MÓDICHES SE DONARÁN:

EN VALLS. Primer. Una casa-fábrica ab maquinaria pera filats y teixits mecánichs de cotó, terreno tocant al edifici y aigua, situada á la sortida de la població en la carretera de Tarragona.

Segont. Una casa formada en tres cosos, carrer dels Metjes números 44 y 46.

Tercer. Una casa en la plasa de las Monjas número 16.

Cuart. Una casa en lo carrer dels Metjes número 37.

Quint. Una casa carrer de S. Francisco núm 26.

EN LA RIBA. Una casa-fábrica de paper, ab tota la maquinaria corresponent, y además lloch y maquinaria pera teixits mecánichs, un hort y una parada de terra, carrer de la Costa número 3.

Darán rahó de ditas fincas, en Barcelona D. Joseph Santacana, Rambla de Catalunya 26, 2.º, 2.ª porta, y en Valls D. Daniel Vall-dosera Roig, carrer Baldrich, 23, 1.º

BILLAR EN VENTA

Junt ab un entoldat de zinch.

Donarán rahó en lo carrer den Bosch número 45.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Valls:—Estampa de Francisco Pellisser.